

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

BLOEDSTELPING DOOR EEN NIEUW PECTINEPRAEPARAAT.

Ik ben dr. J. H. ENGELKENS dankbaar voor zijn opmerkingen in het *Ned. Tijdschr. v. Geneesk.* van 22 Februari naar aanleiding van mijn artikel over bloedstelping door een pectinepraeparaat. Daardoor bestaat de mogelijkheid om misverstanden, welke ontstaan zijn door de onvolledige mededeeling van ziektegeschiedenissen, op te helderen. Het was mijn bedoeling om slechts de bloedstelpende werking van het beschreven pectinepraeparaat bij *acute* bloedingen van den meest uiteenloopen-den aard te doen blijken. Voor dit doel meende ik met korte uittreksels uit een reeks ziektegeschiedenissen te mogen volstaan. De patiënten met uterusbloedingen werden eerst door gynaecologen met hormonen behandeld, later gecuretterd en ten slotte voor Röntgencastratie naar den Röntgenoloog verwezen. Sangostop werd uit-sluitend ter stelping van de hevige, *acute* bloedingen gebruikt. In een geval moest de toediening van sangostop de voortzetting van de stralenbehandeling mogelijk maken; in een ander geval was het gewenscht den fluxus na afloop van de bestraling te doen ophouden en zodoende het intreden van het resultaat der Röntgencastratie te bespoedigen.

Nooit en nergens heb ik sangostop aanbevolen ter *behandeling* van chronische, gynaecologische bloedingen; integendeel de slechts symptomatische werking van het pectinepraeparaat werd door mij duidelijk onderstreept.

Hoewel ik volstrekt niet van plan ben, mij „op specifiek gynaecologisch terrein” te begeven, heb ik met groote belangstelling kennis genomen van het advies van een bij uitstek deskundige: en wel, dat men na voorafgegane of bij begonnen *uitschakeling van het ovarium* door Röntgenstralen, hormonen dient toe te passen, waarvan ik tot nu toe heb aangenomen, dat ze uitsluitend via het functioneerende ovarium werkzaam zijn.

Amsterdam, Februari 1936.

H. FERIZ.

BLOEDSTELPING DOOR EEN NIEUW PECTINEPRAEPARAAT.

Met het ingezonden stukje van collega ENGELKENS in dit *Tijdschrift* van 22 Februari 1936 ben ik het niet eens. Ik heb mij meermalen van de verrassende bloedstelping door sangostop kunnen overtuigen en ik zou het betreuren, indien de collegae in passende gevallen sangostop niet zouden gebruiken. Sangostop moet men aanwenden enkel en alleen om het bloedstelpende vermogen, niet als specificum in de gynaecologische therapie (dit is nimmer de bedoeling geweest), even goed als FERIZ het met succes aanwendde bij maagbloedingen, zonder dat iemand een oogenblik er aan gedacht zal hebben, dat hij daarmee tevens bij voor-beeld een specifieke ulcustherapie instelde. Het spreekt van zelf, dat men bij ernstige climacterische bloedingen (proef)curettagage doet, en zoo noodig overgaat tot Rönt-gencastratie. Iedere gynaecoloog en Röntgenoloog weet, dat nog al eens na de castratie een enkele hevige uterusbloeding ontstaat. Juist dan acht ik sangostop van groot belang en ik geloof niet, dat er vele gynaecologen zijn, die met ENGELKENS bij een gecastreerde vrouw van ongeveer 50 jaar voor alles „hormoonbehandeling” aangewezen achten.

Amsterdam, 27 Februari 1936.

J. P. KELLERMANN SLOTEMAKER.

BEZUINIGING OP DE GENEESMIDDELENVOORZIENING BIJ DE ZIEKENFONDSEN.

Hoewel ik mij met de strekking van de beschouwingen van VAN GERREVINK en EGGINK (dit *Tijdschrift*, 8 Februari 1936, blz. 572 e.v.) in hoofdzaak kan vereenigen, meen ik toch goed te doen met te wijzen op het gevaar, dat er gelegen is in de beschou-wingen naar aanleiding van één der oorzaken van de duurte der geneesmiddel-voorziening en wel het voorschrijven van kostbare recepten,